

ĐỀ TÀI 5 (NĂM I)

NHỮNG VỊ THÁNH TRỘI VƯỢT TRONG GIÁO HỘI¹

Trong vườn hoa của Giáo Hội, có nhiều sắc hương khác nhau, tô điểm cho vẻ rạng ngời, thánh thiện của Mẹ Giáo Hội. Đó là những con cái Giáo Hội đã thực hành đức tin Kitô giáo một cách anh hùng, đã tiến bước trên hành trình trở nên môn đệ của Đức Kitô, theo tinh thần của các mối phúc và đã trở nên mẫu mực cho người khác. Các ngài là những con người bằng xương bằng thịt như chúng ta, những con người có những quá khứ, nhưng đã tiến bước trên đường hoàn thiện trong cách thể riêng theo tinh thần của Tin Mừng. Trong vô vàn những bậc hiền thánh của Giáo Hội, mỗi người một cốt cách, một khuôn mẫu mà chúng ta có thể học đòi bắt chước. Ở đây xin được nêu lên một số vị tiêu biểu:

Thánh Augustin (354-430)

Thánh Augustin được kể vào thời hoàng kim của các Giáo Phụ, dù ngài đến sau và rất khác. Năm 395, khi ngài trở thành Giám Mục, trong 35 năm, thì tất cả các Giáo Phụ miền Cappadoce đã khuất bóng. Augustin hầu như là người tự đào tạo chính mình. Qua sự tiếp xúc với triết học ngoại giáo và dựa trên nền tảng truyền thống Latinh, đồng thời nhờ trí tuệ và một đời sống tinh thần phong phú, ngài đã xây dựng nên một nền thần học của riêng mình, một nền thần học phong phú nhất mà Tây phương chưa từng biết đến.

1. Augustino, người tìm chân lý

Thánh Augustinô sinh ngày 13.11.354, tại Tagaste, Algeria. Cha ngài là thị trưởng Patricius, thuộc gia tộc quyền quý và mẹ là Monica, một tín hữu công giáo, đạo hạnh, gương mẫu và giàu nhân đức. Mẹ Monica đã kiên trì cầu nguyện xin Chúa hướng dẫn và mở lòng người chồng và người con trai yêu quý tìm về nguồn Chân Thiện Mỹ. Ông Chúa rất huyền nhiệm và linh động nơi cuộc đời Augustinô.

Khi còn nhỏ, Augustinô là một cậu bé tinh nghịch, thông minh xuất chúng, nên cậu là niềm hãnh diện của ông Patricius. Sau 16 năm sống với gia đình tại Tagaste, ngài đã được cha mẹ cho đi học về văn khoa hùng biện tại Carthage vào cuối năm 370. Carthage là một thành đô phồn thịnh, thổ dân ở đây đa số là đa thần, và lối sống cao xa dễ đưa con người vào con đường xa hoa trụy lạc. Cuộc sống ở đô thành đã thu hút biết bao bạn trẻ, và Augustinô cũng không ngoại lệ. Augustino là người thích khám phá triết học và đam mê tìm chân lý. Con đường học vấn trôi vượt hơn các bạn học nhưng đời sống tâm linh và luân lý bị suy sụp.

Năm 18 tuổi, ngài trở thành cha của Adéodat và ngài đã trung thành với người bạn gái suốt 15 năm. Trong cuộc đời có phần phóng túng này, ngài bỏ mặc cho đức tin leo lét, nhưng vẫn giữ tên Chúa Kitô nơi đáy lòng mình. Cuốn Hortensius của Cicéron, nhắc lại cho ngài *"Sự bất tử của đức khôn ngoan"* và đánh thức trong ngài niềm khắc khoải về Thiên Chúa : *"Con đã bắt đầu chỗi dậy để trở lại với Ngài"*.

Năm 19 tuổi, Augustinô đã trở thành giáo sư triết học. Sự thành công trong học vấn đã tạo cho ngài một chỗ đứng vững vàng trong xã hội. Những kiến thức thâm thúy và sự khôn ngoan của triết gia Cicero đã gọi trong tâm thức Augustinô nỗi khát vọng tìm kiếm sự khôn ngoan chân thật. Khi nghe giáo chủ của giáo phái Manikê hùng biện về giáo thuyết của họ, ngài bị thu hút và đã gia nhập giáo

¹ - Tham khảo thêm
- Francis Assisi (1182- 1226)
- Thánh nữ Theresa Lisieux (1873 - 1897)

phái này. Với tài hùng biện sẵn có, ngài đã thuyết phục được bao nhiêu người gia nhập vào giáo phái đó.

Sau những năm theo học tại Carthage, năm 373, ngài trở về quê Tagaste, nhưng mẹ ngài không thể đón nhận một người thuộc bè phái Manikê dù đó là con trai của mình. Nhưng tình yêu đã khiến Monica tha thứ và hết lời khuyên con trở về chính lộ. Thời gian ở Tagaste, Augustinô đã mở lớp dạy môn khoa Ngữ Văn để kiếm tiền sinh sống.

Suốt 9 năm làm tín đồ Manikê, đến năm 383, ngài vẫn trốn mẹ mà đi sang Rôma, nước Ý. Khi đến nơi, ngài đã lâm trọng bệnh và sau khi hồi phục ngài đã mở lớp dạy chuyên khoa văn hùng biện. Sau đó, ngài xin dạy tại đại học ở Milan. Là một giáo sư dạy triết học, ngài say mê tìm kiếm và đào sâu vào triết lý của Plato.

Năm 384-387, là giai đoạn khủng hoảng niềm tin. Giai đoạn khủng hoảng được chấm dứt khi ngài theo dõi các bài giảng thuyết của thánh Ambroise, người đã làm cho ngài *"say mê bằng sự dịu ngọt trong các diễn từ của người"* và bằng khoa chú giải thiêng liêng các sách Cựu Ước. Ít lâu sau, đang khi phải chiến đấu dữ dội với những ham muốn của xác thịt, ngài đã nghe như có tiếng thúc bách từ nội tâm là ***hãy cầm sách Thánh lên để đọc***. Ngài mở thư thánh Phaolô gửi cho giáo đoàn Rôma đoạn trích: ***"Chúng ta hãy ăn ở cho đúng đắn như người đang sống giữa ban ngày: không chè chén say sưa, không chơi bời dâm dăng, cũng không cãi cọ ghen tương. Nhưng anh em hãy mặc lấy Chúa Giêsu Kitô, và đừng chiều theo tính xác thịt mà thoả mãn các dục vọng"*** (Rm 13,13-14). Niềm vui và sự bình an khôn tả tràn ngập tâm hồn Augustinô và đã biến đổi cuộc đời của ngài hoàn toàn: *"Tất cả những bóng tối nghi nan đã tan biến"* : *"Ngài đã quay con về phía Ngài, đến nỗi con không còn tìm kiếm vợ, cũng chẳng tìm bất cứ điều gì người ta hy vọng ở cõi đời này : con đứng thẳng trên qui luật đức tin"*.

Rời bỏ sự nghiệp, ngài cùng với những người thân lui về trong gia trang của một người bạn tại Cassiciacum, ở đó ngài bàn bạc, suy nghĩ và viết lách. Ngài chuẩn bị cho phép Thánh Tẩy mà ngài sẽ lãnh nhận từ tay thánh Ambroise trong đêm canh thức Phục Sinh năm 387 (24 - 25.4).

Hè năm 387, Augustinô cùng với mẹ và các bạn đồng hành đến cảng Ostia. Ít lâu sau, mẹ ngài qua đời và được chôn cất tại đây. Năm 388, ngài trở về Tagaste. Cùng với người bạn Alypius, ngài đã thành lập đan viện để sống chiêm niệm.

Năm 391, ngài được phong chức linh mục và năm 395, ngài được phong làm phụ tá Đức Giám mục thành Hippo. Sự khôn ngoan và thánh thiện của ngài đã giúp cho Giáo hội Phi Châu tiến triển rất nhiều. Ngài còn để lại những bộ sách quý giá về thần học, minh giáo và chú giải Thánh Kinh. Trong suốt quãng thời gian làm Giám mục, ngài còn thể hiện một tinh thần khiêm tốn và tình huynh đệ bác ái tuyệt hảo đối với các linh mục dưới quyền ngài.

Sau khi trở lại, thánh Augustinô sống nhưng không còn phải là ngài sống nữa, mà là Đức Kitô sống nơi ngài. Khi mọi sự đã hoàn tất, Chúa đã gọi ngài một lần nữa qua cơn bệnh trầm trọng và đã qua đời ngày 28 tháng 8 năm 430 tại Hippo. Ngài đã được phong thánh và được nâng lên hàng Tiến sĩ Hội Thánh vào năm 1303.

Thánh Augustinô trở lại vào năm 33 tuổi và 3 năm sau Ngài trở thành linh mục, rồi năm 41 tuổi làm giám mục. Khi nhận ra Đức Kitô là nguồn ơn cứu độ. Ngài biết Chúa và yêu Chúa tuy muộn màng nhưng thật nồng cháy ***"Con đã yêu mến Ngài quá muộn, ôi Đáng tốt đẹp rất cổ kính và rất tân kỳ! Con đã yêu mến Ngài quá muộn!"***

"Này, Ngài vốn ở trong con, mà con lại ở ngoài con và vì thế con tìm Ngài ở bên ngoài; là kẻ xấu xa, con đã lẫn xả vào những vật xinh đẹp Ngài đã tạo dựng nên. Ngài đã ở với con mà con lại không ở với Ngài. Chính những vật, nếu không hiện hữu trong Ngài thì không bao giờ hiện hữu, đã cầm giữ con xa Ngài. Ngài đã kêu gọi, đã gào thét, đã thắng sự đê mê của con. Ngài đã soi sáng, đã chiếu rọi, đã xua đuổi sự mù lòa của con. Ngài đã tỏa mùi thơm của Ngài ra và con đã được hít lấy và đắm ra say"

mê Ngài. Con đã được nếm Ngài, và đâm ra đói khát Ngài; Ngài đã dựng tới con và con ước ao sự bình an của Ngài”. (Tự thuật X, 27, 38). Ngài đã cầu nguyện, đọc tìm hiểu Kinh Thánh và lắng nghe Lời Chúa nên luôn thao thức “*Lạy Chúa, Chúa đã dựng nên con cho Chúa và tâm hồn con luôn khắc khoải cho đến khi được yên nghỉ trong Chúa*” (Tự thuật I, 1, 1)

2. Augustino, nhà hộ giáo lỗi lạc

Trở về với niềm tin, tìm về với Thiên Chúa suối nguồn của tình yêu, chân lý trường cửu, Augustino đã được lấp đầy nỗi khát vọng tìm kiếm chân lý của mình. Ngài hăng say trong việc hộ giáo bằng các khảo luận thần học. Augustinô để lại cho Giáo hội một kho tàng tư tưởng quý giá trong **252 cuốn sách lớn nhỏ, 509 bài giảng đủ loại, và 207 lá thư xa gần**. Những tư tưởng bất hủ của ngài thường được trích từ ba cuốn sách nổi tiếng là: **TỰ THUẬT, THÁNH ĐỒ THIÊN CHÚA, & VỀ BA NGÔI**. Nội dung tư tưởng phần lớn tập trung vào ba lãnh vực: Triết học, thần học, linh đạo.

Tư tưởng của thánh Augustinô tập trung vào: Say mê đi tìm sự thật và đức khôn ngoan. Đối tượng là Thiên Chúa và con người. Sau khi đã mãi miết đi tìm ở các trường phái, các trường học, các học giả, thánh nhân đã đi tìm nơi Đức Kitô. Ngài thú nhận: **Chỉ Đức Kitô mới cho ngài thấy rõ sự thực, lẽ phải và sự khôn ngoan. Chỉ Đức Kitô mới là thầy chỉ cho ngài thấy con đường phần rỗi**. Với những tư tưởng trí thức trộn vào những kinh nghiệm bản thân, thánh Augustinô đã phân bác các bè rối một cách trí thức và đạo đức. Cũng với trí thức và đạo đức, ngài đã lập cộng đoàn tu viện ở Thagaste, đã sống đời mục vụ khi làm giám mục ở Hippone. Tại đây, ngài cũng đã trí thức trong lối sống của ngài. Ngài chú trọng tới đời sống nội tâm, coi đó là cái quan trọng hơn cái bên ngoài.

3. Mục tử vì đoàn chiên: “Giám mục vì anh chị em, Kitô hữu với anh chị em”

Cho anh chị em, tôi là Giám mục, cùng với anh chị em tôi là Kitô hữu. Tước hiệu thứ nhất là trách vụ đã lãnh nhận, tước hiệu thứ hai là của ân sủng. Tước hiệu đầu nói lên mối nguy hiểm, tước hiệu sau nói lên ơn cứu độ. Đó là châm ngôn cho sứ vụ mục tử của Chúa giữa đoàn chiên mà thánh nhân đã sống.

Thánh Augustinô đã sống một đời sống cầu nguyện liên li, không ngừng đào sâu Kinh Thánh. Kinh nguyện trong cộng đoàn giúp ngài thêm mạnh mẽ. Sự ân cần của ngài đối với mọi người luôn là một huyền thoại: những người dự tòng chuẩn bị bí tích Rửa Tội, những người bị mất phương hướng luân lý viết thư xin ngài chỉ giáo, những giáo lý viên chán nản, những linh mục mất định hướng thần học...

Thánh Augustinô lo cho đời sống bên ngoài của con chiên bằng nhiều cách, nhất là bằng cách dạy bảo, cảnh báo, khuyên răn. Nhưng điều quan trọng hơn ngài luôn cố gắng là, lo cho con chiên đi vào nội tâm mình, để gặp gỡ Đức Kitô. Trong cố gắng ấy, ngài thường nhân mạnh đến đời sống phục vụ trong yêu thương, tình nghĩa theo gương Đức Kitô. Chính Đức Kitô mới là Đấng dạy dỗ nội tâm và đổi mới con người bên trong. Vì thế, mục đích sau cùng, mà ngài nhắm tới trong mọi bài giảng, là dẫn con người đến với Đức Kitô.

Thánh Augustinô là niềm tự hào của giáo phận Hippone, của Hội Thánh Phi châu, của Hội Thánh toàn cầu.

THẢO LUẬN

1/ Hãy đọc kỹ chủ đề ở nhà. Lên lớp chia nhóm thảo luận chủ đề khoảng 30 phút. Số thời gian còn lại yêu cầu các nhóm cử người thuyết trình vấn đề nhóm thảo luận.

2/ Trong việc học tập, nghiên cứu, tôi có khao khát tìm kiếm chân lý không?

3/ Tôi có giám sống và làm chứng chân lý đức tin trong đời sống của tôi không?

4/ Bạn hãy kể tên và các nhân đức của một số vị thánh mà bạn biết?

Ban Mục Vụ Ôn Gọi